

DEMOS

BILTEN

Lokalni saveti: Demokratija običnog naroda

Za svako društvo i za izgradnju poboljšane i održive demokratije, jedan od najvažnijih zadataka je unapređenje demokratije na lokalnom nivou.

Lokalni nivo je mesto na kojem koncept demokratije običnog naroda ima svoje značenje, a bez njega ne možemo očekivati rast snažne demokratije.

Kosovu ovi procesi nisu strani. U svojim naporima da uspostavi povezujuće mostove između opština i građana, kosovski zakon o lokalnoj samoupravi podstiče saradnju opština sa selima, naseljima i gradskim četvrtima, poznatim kao lokalni saveti.

Lokalni saveti igraju ključnu ulogu u identifikovanju i određivanju prioriteta investicija i lokalnih politika koje imaju veze sa neposrednim interesom građana.

Poštovani čitaoc,

Projektni tim DEMOS sa zadovoljstvom predstavlja prvo izdanje biltena. Naš bilten sadrži sve informacije o najnovijem razvoju projekta, aktivnostima i predstojećim događajima i obukama.

Veliki put smo prošli od osnivanja DEMOS-a. Tokom prve faze projekta saradivali smo samo sa 17 opština pružajući im podršku na njihovom putu ka poboljšanju učinka u oblasti javnih usluga. Zajedno smo radili na poboljšanju pružanja javnih usluga u javnim prostorima, mobilnosti i upravljanju otpadom, poboljšanju finansijske administracije i transparentnosti i poslednje, ali ne i najmanje bitno, poboljšanju demokratizacije lokalnih vlasti i učešću građana u donošenju odluka.

Od početka 2017. godine, Grant učinka, koji je započeo kao projekat finansiran od strane švajcarske vlade, transformisao se u zajedničku šemu vlade Kosova i Švajcarske. Kasnije 2019. godine drugi su donatori prepoznali važnost i cilj projekta, kada se Švedska uključila kao jedan od donatora Granta učinka. Time je godišnji budžet povećan na 2,75 miliona evra.

Svih 38 opština imaju jednake mogućnosti da koriste prednosti šeme granta učinka. Šema grantova meri učinak opština u oblasti demokratskog upravljanja, opštinskog upravljanja, transparentnosti i integriteta.

Pored toga, DEMOS nudi tehničku pomoć opštinskom osoblju osnažujući ih da poboljšaju procese upravljanja i rukovođenja i pruže bolje usluge građanima Kosova. Tehnička pomoć se pruža u područjima u kojima je primećen slabiji učinak.

Učinak opština poboljšava se iz godine u godinu i drago nam je što smo deo toga. Za to posebno zahvaljujemo opštinskim predstavnicima i kolegama iz Ministarstva administracije lokalne samouprave na njihovom naporu radu i na veri da se mogu dogoditi pozitivne promene. Za to je potrebna samo volja i odgovarajući napor ljudi.

Kao što vidite, zajedno smo prešli dug put i postigli brojne pozitivne rezultate, no treba još puno toga učiniti.

DEMOS će pokušati da vas informiše najmanje dva puta godišnje o rezultatima i uticaju projekta. Snažno vas ohrabrujemo da postanete deo ovog putovanja i doprinesete svojom pričom o uspehu kako biste podstakli promenu kojoj svi težimo.

Nadamo se da ćete uživati u čitanju biltena!

S poštovanjem,

Ertan Munoglu

Menadžer projekta DEMOS

nastavlja se na stranici 2

Pogled u prošlost – priča o uspehu opštine Peć

Tokom svoje prve faze, projekat DEMOS zajedno sa Ministarstvom administracije lokalne samouprave (MALS) uveo je šablon uredbe u cilju konsolidacije saradnje između opštine i ovih zajednica.

„Ovom uredbom želeli smo omogućiti formalizaciju odnosa između građana i opštine, osigurati bolje uključivanje lokalnih zajednica u procese donošenja odluka, drugim rečima, približiti opštinu njenim građanima,“ objašnjava Fatime Rrahmani iz DEMOS projekta.

Iako je većina opština usvojila uredbu u skladu sa svojim specifičnostima i potrebama, nisu je sve uspele u potpunosti sprovesti.

Prvi lokalni saveti u opštini Peć osnovani su 2015. godine, čime je Peć bio korak napred u odnosu na druge opštine na Kosovu.

„Naša opština želela je istinsku zastupljenost svih zajednica bez obzira na njihovu političku pripadnost. Na ovaj način su članovi saveta i lideri apolitične ličnosti koje predstavljaju interes svojih zajednica,“ objašnjava direktor administracije ove opštine, g. Fatmir Asllani.

Opština Peć je od donošenja uredbe o osnivanju lokalnih saveta nastavila sa dobrim radom na uključivanju svojih građana na najbolji mogući način.

Proces odabira 2018. bio je vrlo uspešan u pogledu učešća. Učestvovalo je više od 5.600 građana, od čega su 79% bili muškarci, a 21% žene. Sve veće učešće žena je bilo evidentno.

Prema Nexhat Mirovci, lideru lokalnog saveta četvrti Xhemail Kada u Peći, interes građana raste: „građani žele biti uključeni i biti deo procesa donošenja odluka. Naša opština omogućila je građanski aktivizam, gde ne samo mi kao građani imamo koristi, već i opština, jer je uspešnija u planiranju i sprovođen-

ju projekata kao neposredni odgovor na potrebe građana.“

Fatmir Aslani smatra da građani postaju svesniji svoje uloge u procesima donošenja odluka, jer se razmatraju njihove direktne zabrinutosti i zahtevi. „Postigli smo veću uključenost naših građana zbog našeg pristupa kao opštine, a jedan od najvećih primera je participativno budžetiranje.“

„Imamo sjajnu komunikaciju i jednostavan pristup sa opštinskim službenicima“

Adnan Gjilkolli

Opština Peć ima redovne sastanke sa lokalnim savetima kako bi izabrani predstavnici seoskih i mesnih saveta raspravljali o pitanjima koja su prioritarna.

„Imamo sjajnu komunikaciju i jednostavan pristup sa opštinskim službenicima“, objašnjava Adnan Gjilkolli, lider Mesnog saveta - Peć centar.

„Interes građana raste“

Nexhat Mirovci

Saveti služe kao povezujući most između opština i njihovih građana. Građani su u neposrednoj blizini svoje lokalne vlasti i imaju priliku učestvovati i doprineti procesima donošenja odluka koji će verovatno uticati na njihov svakodnevni život.

Lokalne zajednice, mesni ili seoski saveti su najbolji oblik organizovanja određenih zajednica u cilju uticaja na politike opština.

„Istinskim uključivanjem građana putem odabranih predstavnika, koji brane interese svojih lokaliteta i čine ih delom procesa donošenja odluka, način je na koji će opštine postići uspeh“, zaključuje gospodin Asllani.

Program obuke DEMOS projekta za opštine

Ka boljem učinku

DEMOS projekat nudi niz programa obuke osmišljenih da pruže pomoć opštinama na Kosovu u cilju poboljšanja njihovog znanja i veština. Obuke odgovaraju potrebama proizašlim iz granta učinka, koji podstiče poboljšanje učinka opština u oblasti lokalnog demokratskog i upravljanja, opštinskog upravljanja ljudskim i finansijskim resursima, transparentnosti i integriteta.

Kursevi obuke osmišljeni su tako da podrže i podstaknu bolje funkcionisanje opštinskih službenika i članova opštinskih skupština.

Prema Merita Barileva iz projekta DEMOS, izveštaj o proceni potreba za obukom ističe koje pokazatelje treba rešavati kroz iste. „Sproveli smo sveobuhvatnu analizu kako bismo utvrdili stvarnu potrebu za obukom u cilju rešavanja niskog učinka u okviru Granta učinka“

Svaka obuka je osmišljena u skladu sa realnim potrebama opština. Ove specifične potrebe koje proizlaze iz granta učinka dalje su određene u fokus grupama sa opštinama.

„Pored izveštaja o proceni potreba za obukom, sa opštinama sprovodimo i

fokuse grupe. Kroz ove fokuse grupe pokušavamo saznati više detalja o najvažnijim problemima i stvarnim problemima sa kojima se opštine suočavaju. Stoga, kada osmišljavamo obuke, trudimo se biti što relevantniji i praktičniji“, dodaje ona.

Izveštaj o proceni potreba razmatra učinak svih opština u svim pokazateljima Granta učinka. Dalje se jasno identifikuju lošiji pokazatelji učinka kojima bi se moglo pristupiti kroz obuke kako bi se povećale kompetencije opštinskih službenika i članova skupština opština povezanih sa poslom.

Plan obuke

Početak 2019. godine je označio početak uspešnog sprovođenja programa obuke DEMOS-a za predstavnike opština na Kosovu. Do danas je otprilike 700 različitih opštinskih profesionalaca i oko 300 članova skupštine imalo koristi od programa obuke DEMOS, koji uključuje teme kao što su: povećanje učešća i zastupljenost žena u donošenju lokalnih odluka, rešavanje preporuka spoljne revizije, ažuriranje registra i naplata poreza na imovinu, upravljanje ljudskim resursima, itd.

Kroz različite sesije rada u grupama, kvizove i interaktivna predavanja, učesnici su identifikovali izazove, intervencije i preporuke koje mogu primeniti u svojim opštinama.

„Naše obuke su usmerene na relevantne opštinske službenike i članove skupština u zavisnosti od teme obuke. Od najvećeg je značaja da relevantni opštinski službenici pohađaju ove obuke, tako da kada se vrate na svoja radna mesta,

mogu lako primeniti novo stečena znanja i veštine“, objašnjava Merita.

Opštinski službenici smatraju da su obuke DEMOS projekta relevantne i korisne za njihov svakodnevni rad, posebno za rad koji se odnosi na grant učinka opštine.

DEMOS planira da do kraja ove godine sprovede i druge obuke koje obuhvataju različite teme iz oblasti demokratskog i upravljanja, opštinskog upravljanja, transparentnosti i integriteta.

Za više informacija o predstojećim obukama pratite nas na Facebook-u i na našoj službenoj veb stranici.

Izjave nekih od učesnika na Kursevima obuke tokom 2019. godine

Habibe Bytyqi

Službenica za rodnu
ravnopravnost
Opština Suva Reka

Sadije Jakupi

Članica skupštine opštine
i šefica ženske neformalne
grupe
Opština Prizren

Aurora Ramadani

Direktorka administracije
Opština Uroševac

Bujar Ferati

Službenik za porez
na imovinu
Opština Štimlje

Albanez Tahiraj

Pravni službenik
Opština Vučitrn,

“ Kurs obuke koji se odnosi na povećanje učešća i zastupljenosti žena bio je vrlo koristan i praktičan. To može pomoći našoj opštini da poveća učinak u zastupljenosti žena imenovanjem žena na određenim pozicijama i učestvovanjem žena u procesima donošenja odluka u opštinama. ”

“ Ovu konkretnu obuku „Povećanje učešća i zastupljenosti žena“ smatram vrlo korisnom i vrlo informativnom, s obzirom da može doprineti i civilnom i političkom osoblju opština u povećanju njihovog učinka u ovoj konkretnoj oblasti. ”

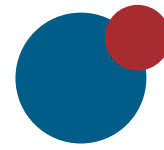
“ Znanje i preporuke za bolje upravljanje ljudskim resursima dobijene tokom obuke mogu se lako implementirati u našoj opštini. ”

“ Obuka nam je pomogla da proširimo svoje praktično znanje, da bolje razumemo administrativne smernice i pravni okvir, odgovornosti, opštinske registre, sastavljanje akcionih planova, nadgledanje i praćenje. Nadalje, kako koristiti alate informacionih tehnologija je bila vrlo korisna obuka za naš svakodnevni rad. ”

“ Obuka o ljudskim resursima je od posebnog značaja jer nam je pomogla da bolje razumemo primenu novog zakona koji je na snazi. Kroz grupne vežbe uspeli smo bolje razumeti i rešiti mnoge nejasnoće zakonskih odredbi. ”

DAN U ŽIVOTU

DAN U ŽIVOTU

Margarita Rashiti

Margarita Rashiti

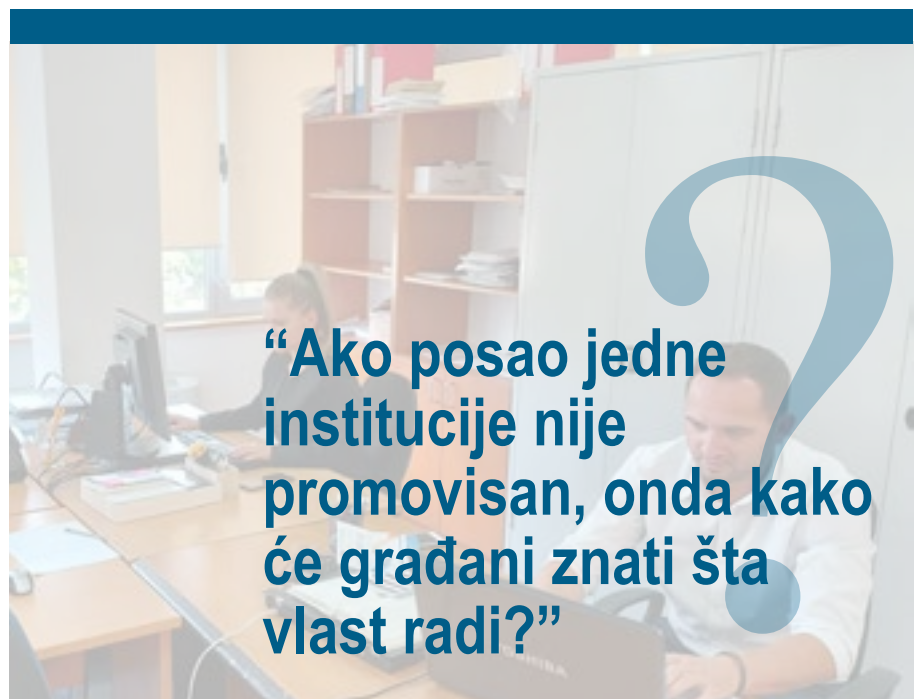
“Ono što je najvažnije je da sve informacije serviramo građanima na vreme.”

Upravo iz tog razloga, Margarita Rashiti, zajedno sa njenim timom, uvek su prisutni na događajima i aktivnostima 11 direkcija, predsednika, potpredsednika i svih onih koju su relevantni za dobrobit zajednice. Margarita, službenica za odnose s javnošću i portparolka opštine Kamenica, dan započinje sprovođenjem unapred zacrtanih ciljeva u planu rada. Međutim, zbog brojnih aktivnosti i malobrojnog osoblja kancelarije, dešava se da radi prekovremeno, tokom vikenda i praznika. To za nju ne predstavlja problem, jer veruje da zahvaljujući poslu, angažovanju i ljubavi prema profesiji moguće je sve postići.

Margarita, i ekipa kancelarije za odnose s javnošću, u stalnom su kontaktu sa medijima, NVO-ima i građanima, pri čemu saopštenjima prilažu slike, video snimke, animacije ili nešto drugo, u zavisnosti od pitanja koje se tretira. Što je moguće jednostavnijom strategijom i pristupom pokušavaju da građanima prenesu poruke, gde prema njenim rečima, ako jedna kancelarija ne uspe da prenese tačnu poruku tamo gde treba, u ovom slučaju građanima, onda posao nije obavljen kako treba. Takođe pratimo lokalne i nacionalne medije u vezi sa vestima koje se tiču opštine Kamenica i informišemo ih

pravilno kada nema tačnih informacija.

“Ako posao jedne institucije nije promovisan, onda kako će građani znati šta vlast radi?” Osim informisanja javnosti o završenim poslovima, Margarita se angažuje i na transparentnosti opštine, pri čemu objavljuje svu dokumentaciju kako bi bila dostupna javnosti.

brze

činjenice

Dobro upravljanje

Dobro upravljanje je najbolji mogući proces da institucije donose odluke i sprovode pogodne politike efikasnim upravljanjem sopstvenim resursima.

Dobro upravljanje se ne fokusira na teoriju, već na praksu!

Zašto je važno dobro upravljanje?

Dobro upravljanje je važno jer uključuje doprinos i učešće građana u procesu donošenja i sprovođenja odluka. Na ovaj način dobro upravljanje donosi pravdu, efikasnost i efektivnost.

Dobro finansijsko upravljanje:

Pažljiva pažnja u finansijskom upravljanju, uključujući ugovaranja i korišćenje kredita, procenjivanje resursa, prihoda i rezervi i korišćenje izvanrednih prihoda uvek uz konsultaciju sa javnošću.

Koji su principi dobrog upravljanja?

Vladavina zakona:

Nepristrasno sprovođenje zakona poštujući sudske i pravne odluke.

Odgovornost:

Lokalna samouprava izveštava, objašnjava i reaguje na posledice odluka koje je donela u ime zajednice koju predstavlja.

Snošenje odgovornosti:

Donosioci odluka odgovorni su za službu za dobro svih strana koja su pogođena odlukama, kao i za primenjiva pravila zakona.

Transparentnost:

Direktan pristup administrativnim informacijama i dokumentima od strane osoba koja su pogođena politikama i praksama upravljanja.

Učešće:

Svi glasovi imaju slobodu govora, čuju se i uzimaju u obzir pri donošenju odluka.

Efikasnost i efektivnost:

Najbolje moguće korišćenje svih ljudskih, finansijskih, tehnoloških, prirodnih i ekoloških resursa.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sweden
Sverige

HELVETAS
KOSOVO